

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2010/2015
21.01.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у радном спору тужиоца Д.Р. из З., чији је пуномоћник Г.С., адвокат у Ч., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, ПУ З., коју заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду број Гж1 616/15 од 04.05.2015. године, у седници већа одржаној 21.01.2016. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду број Гж1 616/15 од 04.05.2015. године и пресуда Основног суда у Зрењанину бр. П1 208/15 од 04.03.2015. године у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату накнаде за прековремени и ноћни рад и рад за време државних и верских празника и у делу одлуке о трошковима поступка и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење у укинutom делу.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца у преосталом делу.

Образложење

Основни суд у Зрењанину је пресудом П1 208/15 од 04.03.2015. године, у првом ставу изреке усвојио тужбени захтев тужиоца, па је обавезао туженог да тужиоцу у року од осам дана исплати на име разлике исплаћене и припадајуће накнаде плате за јануар 2009. године, април-мај 2009. године, јануар 2010. године, април-мај 2010. године, јануар 2011. године, април-мај 2011. године по основу рада у дане државних и верских празника, износе ближе означени у тачки један. У тачки два на име прековременог рада за период септембар-октобар 2008. године, децембар 2008. године, јануар 2009. године, март-мај 2009. године, јул-август 2009. године, новембар 2009. године, јануар 2010. године, март-јун 2010. године, септембар 2010. године, децембар 2010. године, јануар – фебруар 2011. године, април и јули 2011. године износе ближе означене. У тачки три је по основу ноћног рада за период септембар-децембар 2008. године, јануар-децембар 2009. године, јануар-децембар 2010. године и јануар-август 2011. године досудио износе ближе означене у изреци. У тачки четири по основу трошкова за исхрану у току рада за период септембар-децембар 2008. године, јануар и септембар 2009. године износе ближе означених у изреци и у тачки пет на име неисплаћеног регреса за годишњи одмор за 2008. годину износ од 3.000,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2009. године. Одбијен у другом ставу захтев тужиоца да се обавезе тужена да Фонду за пензијско и инвалидско осигурање

запослених, Филијала Зрењанин за тужиоца Р.Д. уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања запослених, као и доприносе по основу здравственог осигурања надлежном фонду здравственог осигурања Филијала Зрењанин и то у износу који обрачунавају надлежне службе туженог у време обрачуна, а на напред наведене износе. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом број Гж1 616/15 од 04.05.2015. године одбио жалбу тужиоца и потврдио назначену пресуду Основног суда у Зрењанину, а одбио је и захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против пресуде апелационог суда тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права. Предложио је да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној због потребе одлучивања Врховног касационог суда, јер је различита пракса апелационих судова на територији Републике Србије. Приложио је више пресуда Апелационог суда у Новом Саду, Апелационог суда у Нишу, Апелационог суда у Крагујевцу и одлуке Уставног суда.

Апелациони суд у Новом Саду је решењем Р4 117/15 од 14.10.2015. године прихватио предлог тужиоца и предложио је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужиоца у смислу одредбе члана 395. ЗПП.

И по оцени Врховног касационог суда испуњени су законски услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14), због потребе уједначавања судске праксе, с обзиром на то да су апелациони судови различито одлучивали о праву полицајца и овлашћених службених лица на увећање плате због рада у време државних и верских празника, ноћног рада и прековременог рада.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14) који се примењује на основу члана 506. став 1 истог Закона и оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревидент не указује конкретно на друге повреде парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду обављао посао полицајца и у то време радио прековремено, на дане државних и верских празника и ноћу. На основу налаза вештака економско финансијске струке, којим је извршено упоређивање коефицијената тужиоца и упоредног радника М.П., распоређене на административно техничке и дактилографске послове, утврђено је да је коефицијент тужиоца за 30-50% већи у односу на коефицијент М.П., па је тужбени захтев тужиоца одбијен.

По оцени Врховног касационог суда, у овом делу нижестепених пресуда је због погрешне примене материјалног права, чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Чланом 147. Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 63/09), ставом првим је прописано да се због посебних услова рада, опасности за живот и здравље, одговорности, тежине и природе послова, рада на дан празника који је нерадни дан, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурстава, приправности и других видова нередовности у раду, запосленима у Министарству могу утврдити коефицијенти за обрачун плата који су од 30 до 50% номинално већи од коефицијената за друге државне службенике, а у висини масе средстава потребних за исплату додатних коефицијената из члана 146. став 1. овог закона. Ставом трећим је прописано да се на права и обавезе проистекле из напред наведених посебних услова рада не примењују одредбе општих радноправних прописа о увећању заради.

Из наведене законске одредбе произилази да тужилац има право на увећање плате по основу прековременог и ноћног рада, уколико није добио увећање основне плате од 30 до 50% по том основу у спорном периоду. С обзиром на садржину члана 147. Закона о полицији, упоредни радник мора бити овлашћено службено лице са истим степеном стручне спреме као тужилац, које нема нередовност у раду. Зато се не може прихватити закључак нижестепених судова да је тужбени захтев тужиоца неоснован, јер му је увећан коефицијент по основу нередовности, упоређујући основни и додатни коефицијент радног места тужиоца са коефицијентима запосленог који је распоређен на административно техничке и дактилографске послове. Стога су нижестепене пресуде у овом делу укинуте.

Зато ће нижестепени судови у поновном поступку извршити упоређивање тужиоцеве плате са платом униформисаног овлашћеног службеног лица који нема тзв. нередовности у раду или са платом овлашћеног службеног лица истог степена стручне спреме који нема нередовности у раду, (члана 4. став 2. Закона о полицији) и на основу тога утврдити да ли је тужиоцева плата у спорном периоду била увећана по основу тзв. нередовности у односу на тог адекватног упоредног радника. Одлучиће и о свим трошковима поступка.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 416. став 2. ЗПП.

Одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде апелационог суда а којим је одбијен његов тужбени захтев за исплату трошкова за исхрану у току рада за период септембар-децембар 2008, јануар и септембар 2009. године и на име неисплаћеног регреса за годишњи одмор за 2008. годину од 3.000,00 динара, Врховни касациони суд је оценио да у овом делу ревизија тужиоца није основана.

Правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио исплату накнаде за исхрану у току рада и регреса за годишњи одмор јер нема правног основа за тражену исплату. Правилно су ценили одредбе члана 37. став 1. и члана 49. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника, Уредбу о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр.86/07, 93/07 и 84/14), те оценили да ни важећа уредба, а ни пречишћени текст раније уредбе међу накнадама и другим примањима нису предвидели накнаду трошкова за исхрану у току рада, а ни накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора. Не постоји основ ни у посебним, а ни у општим прописима за остваривање права на накнаду тражених трошкова, јер нема одговарајућег колективног уговора као

општег акта и инструмент за њихову конкретну реализацију. Закон о раду предвиђа право запосленог на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњих одмора, али утврђивање услова, висине и начина исплате препушта аутономном регулисању путем закључења Колективног уговора као општег акта и уговора о раду. Држава као послодавац би ово право могла да призна Уредбом, односно Појединачним колективним уговором за државне органе, али то до сада није регулисано. Правилно се апелациони суд о овоме изјаснио.

Из наведених разлога у овом делу ревизија тужиоца није снована, па је одлучено као у трећем ставу изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**